

Министарство заштите животне средине Републике Србије

У Зајечару, 25. августа 2017. године

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Студију о процени утицаја на животну средину Проекта „Реконструкција МХЕ Соколовица“ на реци Велики Тимок на кп. бр. 11318/3 КО Копривница и на кп.бр. 143 и 6380/3 КО Градсково

Поштовани/а,

желели би да изразимо задовољство да се размишља о Реконструкцији МХЕ Соколовица чиме ће бити увећана производња енергије, а сам објекат бити квалитетнији, поузданији и функционалнији. Желимо да похвалимо сам квалитет студије и коришћење релевантних и актуелних података у изради, а својим коментарима желимо да помогнемо у побољшању исте.

Цитати из Студије:

Страна 21.

С обзиром на одсуство значајног тренда, процена је да би средњи годишњи протицај и у будућем времену вероватно био на нивоу досадашњег просека од 25,0-26,0 м³/с.

Страна 23.

На основу ове, као и више студија које су третирале предметну проблематику на овим просторима Лит./2,3,4,5,6,7/, може се говорити само о приличној неизвесности у пројекцијама промена годишњих суми падавина у будућности у наредних 25-30 година. На анализираном сливу МХЕ Соколовица се вероватно могу очекивати годишње суме падавина на нивоу претходно анализираног историјског периода (1948-2015.год.) или са мањим осцилацијама, што је у границама природне варијабилности. Извесно се може очекивати промена количина падавина по сезонама (више пролећних падавина, а мање летњих), као и израженији интезитети и количине максималних падавина краћих трајања – олујне падавине. И по извршеним анализама у овој студији, и неким другим, које третирају проблематику климатских промена, неоспорно је на овим просторима установљен тренд пораста температура, који је изразит у последњих 25-30 година. То значи да се у будућем периоду могу очекивати средње годишње температуре у просеку веће за око 1,2°C у односу на претходно анализиран историјски период. Није уочен јасно изражен тренд у режиму вода на анализираном подручју. Грубо се може рећи да средње, мале и велике воде и у будућем периоду могу бити сличне као и у претходно анализираном историјском периоду, уз вероватно веће варијације у односу на претходни анализирани период.

office@toc.rs

TimockiOmladinskiCentar

@TOC_NCO

@toc.rs

www.toc.rs

Timocki Omladinski Centar

Zorana Radmilovića 5a III/12 19000 Zajecar
p.fah 159

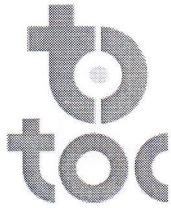
Страна 1 од 3

+381 19 441 091

+381 19 441 090

Конкретно то значи да би средње воде могле бити исте/сличне, а екстреми изражајнији, то јест мале воде мало мање, а велике воде мало веће. На крају, свакако треба напоменути да се из оваквих прогнозних закључака искључују неке изразитије и нагле промене у сливу, како природне тако и вештачке. У будућој експлоатацији, а по комплетно извршеној предвиђеној реконструкцији МХЕ Соколовица, производња енергије би требала бити увећана у односу на садашњу за око 4%-5%, а сам објекат ће бити квалитетнији, поузданији и функционалнији. Крајњи закључак је да климатски и хидролошки утицаји у будућности неће имати значајнији утицај на функционалност и рад МХЕ Соколовица.

Страна 102

У наредном делу Студије дате су мере које се морају поштовати ради заштите и унапређења животне средине:

1. Спечавати испуштање отпадних вода, штетних и опасних материја у водену средину реке Велики Тимок, у циљу заштите квалитета водотока.
2. Захватање воде вршити тако да низводно од објекта буде обезбеђен одговарајући проток потребан за опстанак и развој биоценоза.

Коментар:

Биолошки минимум, израз који се најчешће користи када треба обезбедити одговарајући проток потребан за опстанак и развој биоценозе сам по себи није адекватан. Сам израз наиме упућује на минимум потребне количине воде за опстанак врста. Одредити минимум протока као 10% од средњег годишњег просека је као када пацијента доведете у стање клиничке смрти па онда покушавате да га вратите у живот.

Минимална количина протока, када већ морамо да се математички изражавамо мора бити најмање 25% од средњих годишњих вредности да би обезбедила минимум опстанка.

Климатски модли на које се позивају аутори студије предвиђају значајно смањење количина воде у источној Србији услед периода дуготрајних суша и периода олујних невремена када велике количине вода имају ефекат спирања терена и не задржавају се на самом терену. Услед климатских промена очекује се да се количине воде у источној Србији смање и до 30%. Неопходно је зато одредити минималну количину протока на најмање 25% од средњих годишњих вредности.

Наш коментар се такође односи и на чињеницу да, Министарства упућене примедбе и сугестије често не узимају у обзир, те у извештајима о спроведеним јавним расправама не образлажу на који начин су те примедбе и сугестије разматрали и да ли су и у којој мери те сугестије и предлоге прихватили.

office@toc.rs

TimočkiOmladinskiCentar

@TOC_NGO

www.toc.rs

Timočki Omladinski Centar

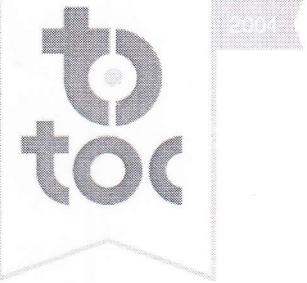

Zorana Radmilovića 5a III/12, 19000 Зајечар
пјах 159

Страна 2 од 3

+381 19 441 091

+381 19 441 090

Мишљења смо да је поменути правилник неопходно изменити и у члану 7, којим се одређује начин прегледа мишљења са предлозима за измене и допуне студије о процени утицаја на животну средину на начин који ће обезбедити предлагачима примедби контакт са техничком комисијом која о примедбама одлучује.

Изчекујући одговор надамо се да смо помогли нашим коментарима.

С поштовањем,

за Тимочки омладински центар
Иван Живковић, председник

• TIMOK OMLADINSKI CENTAR •
• TIMOK YOUTH CENTER •

✉ office@toc.rs

TimockiOmladinskiCentar

@TOC_NGO

@toc.ngo

Timočki Omladinski Centar

Zorana Radmilovića 5a III/12, 19000 Zaječar
p.fah 159

Страна 3 од 3

☎ +381 19 441 091

📠 +381 19 441 100